

Universitatea Tehnică a Moldovei

**Program de activitate
al candidatului la funcția de rector
al Universității Tehnice a Moldovei
pentru mandatul 2020-2025**

doctor, conferențiar universitar Galina MARUSIC

Universitatea Tehnică a Moldovei are un rol esențial pentru dezvoltarea Republicii Moldova, fiind unica instituție de învățământ superior ingineresc din Republica Moldova. Ingineria este unul dintre pilonii pe care se bazează dezvoltarea durabilă a țării. Pe parcursul a 55 de ani UTM a contribuit fundamental la formarea potențialului tehnic autohton: a instruit peste 90 mii de ingineri, arhitecți, designer și economisti.

În prezent sistemul învățământului superior se află într-o perioadă de reorganizare privind rolul în societate, calitatea studiilor și valoarea economică. Pentru a răspunde tuturor provocărilor este necesar de a valorifica oportunitățile și de a menține poziția de universitate de excelенță în învățământ superior ingineresc.

Pentru a consolida menținerea UTM în mediu academic de excelență pe toate dimensiunile universitare, propun următorul Programul de activitate, care se bazează pe principiile de bază ale Cărții Universitare UTM, precum și pe experiența mea managerială și științifico-didactică.

I. Resurse umane

Este cunoscut faptul că primele surse strategice a unei universități le constituie resursele umane. Succesul unei universități depinde în cea mai mare măsură de utilizarea rațională și eficientă a resurselor umane. UTM își îndeplinește misiunea având la bază cea mai prețioasă resursă - resursa umană.

Conform Raportului anual UTM pentru anul 2019, structura personalului este redată în figurile ce urmează (figura 1 - figura 4):

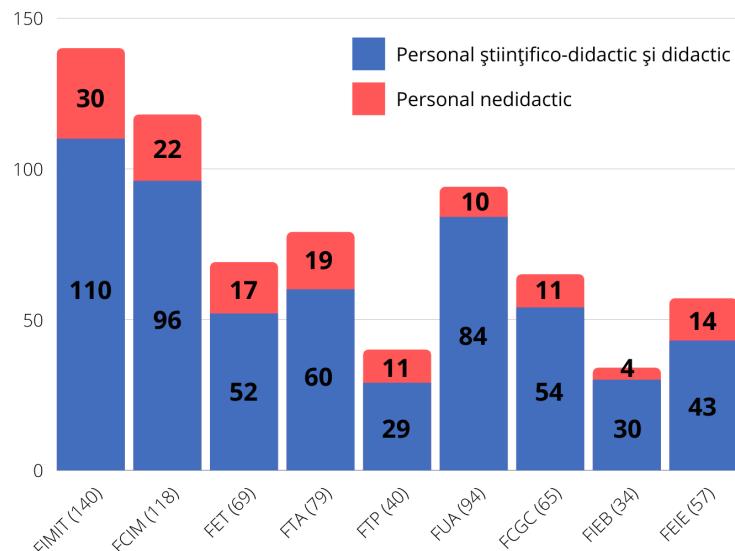

Fig. 1. Structura personalului în cadrul facultăților UTM

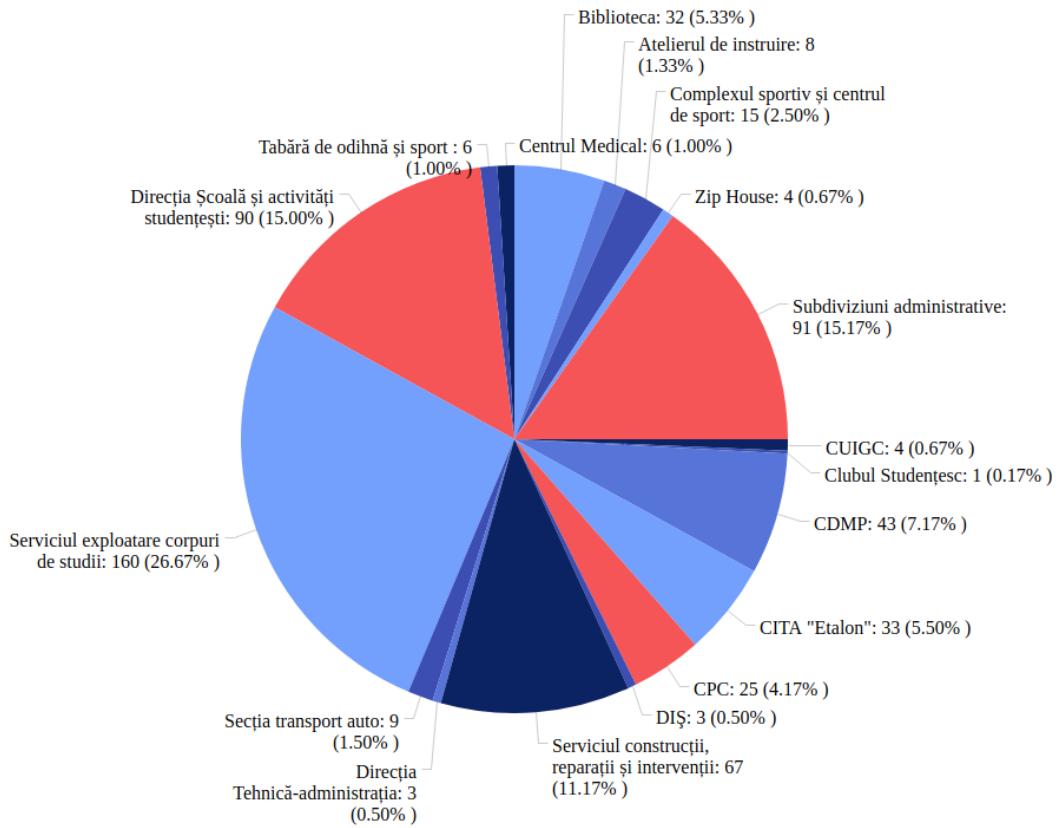

Fig. 2. Structura personalului în alte subdiviziuni UTM

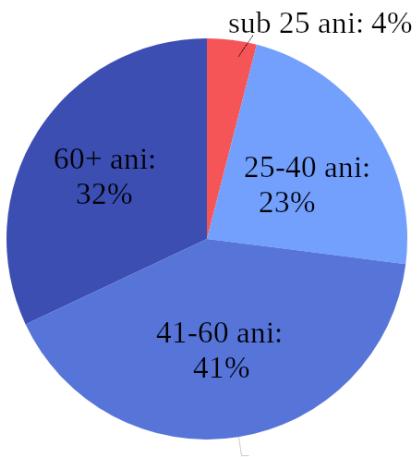

Fig. 3. Structura personalului pe vârste

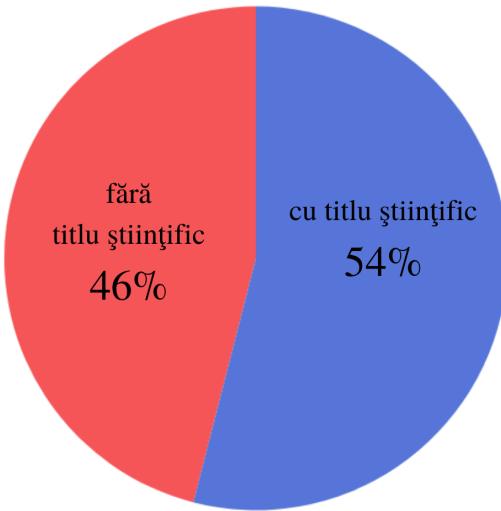

Fig. 4. Personal cu titlu științific

Reiesind din cele prezentate, se atestă o pondere mică a cadrelor tinere și mare a personalului fără titlu științific. Problema resurselor umane este una prioritară. Pentru soluționarea problemelor din acest domeniu extrem de important pentru viitorii 5 ani au fost formulate următoarele obiective:

1. Elaborarea și implementarea mecanismelor de majorare a salariilor personalului din toate subdiviziunile UTM din bugetul de stat și surse extra-bugetare.
2. Consolidarea comunității științifico-didactice cu cadre tinere.
3. Elaborarea și implementarea mecanismelor de susținere financiară a cadrelor tinere.
4. Acordarea atenției cadrelor cu experiență în învățământ și cercetare:
 - locuri de muncă amenajate;
 - instituirea titlurilor onorifice;
 - implicarea activă în formarea tinerilor cercetători prin conducerea tezelor de doctorat și postdoctorat, membri ai Consiliilor Științifice Specializate, Seminarelor Științifice de Profil, comisiilor de îndrumare.
5. Promovarea cadrelor în funcție de conducere și formarea managerilor pentru subdiviziunile UTM în conformitate cu competența și spiritul de inițiativă.

6. Realizarea asigurării comunității științifico-didactice cu cadre cu titluri științifice:
 - în fiecare an cel puțin câte 20 de teze de doctor susținute;
 - dezvoltarea doctoratului în cotutelă;
 - acordarea condecorațiilor de creație, cu păstrarea salariului de funcție; doctoranzilor în vederea elaborării și susținerii tezei de doctor;
 - acordarea premiilor doctoranzilor și conducătorilor de doctorat dacă teza este susținute în termenii stabiliți de către actele normative în vigoare.
7. Atragerea în procesul de predare-învățare și instruire practică a personalului calificat din industrie.

II. Procesul educațional

Misiunea educațională primordială a Universității Tehnice a Moldovei, sincronizată cu statutul de unică instituție cu profil ingineresc în sistemul educațional național este pregătirea specialiștilor ingineri. Având în vedere tendințele dezvoltării socio-economice a Republicii Moldova, în scopul realizării misiunii educaționale și sporirii calității procesului educațional în următorii 5 ani au fost formulate următoarele obiective:

1. Continuarea perfecționării învățământului superior ingineresc sub aspect conceptual, de conținut și managerial.
2. Formarea profesională inițială a specialiștilor în conformitate cu nevoile actuale și de perspectivă ale Economiei Naționale.
3. Modernizarea Planurilor și Programelor de studii care ar asigura calitatea instruirii și competitivitatea specialiștilor în plan național regional și internațional.
4. Evaluarea și perfecționarea permanentă a proceselor de studii de licență, masterat și doctorat.
5. Modernizarea permanentă a conținutului activităților didactice la ciclurile I, II și III, sincronizate cu cerințele consumatorilor de specialiști.
6. Implementarea metodelor noi de predare-învățare, diseminarea practicilor bune de învățare bazate pe integritatea procesului de învățare pe toată durata studiilor.
7. Extensia calculatorului în procesul de predare-învățare, amplificarea utilizării simulărilor computerizate a proceselor și fenomenelor fizice studiate în cadrul cursurilor, lucrărilor practice și de laborator.

8. Modernizarea proiectării asistate de calculator bazate pe modele matematice, metode de calcul și softuri moderne.
9. Dezvoltarea formelor și conținuturilor programelor de studii bazate pe interdisciplinaritate, care să asigure lărgirea competențelor și aptitudinilor specialiștilor și să faciliteze plasarea lor în câmpul muncii.
10. Promovarea deschiderii de noi specialități și specializări bazate pe studiul necesităților mediului de afaceri și atractive pentru tineret.
11. Extinderea atragerii absolvenților liceelor și colegiilor la studii ingineresci prin noi forme de pregătire preuniversitară în cadrul cursurilor selecte (matematică, fizică, chimie, informatică, design), inclusiv ținute online și prin intermediu olimpiadelor tematice, concursurilor, expozițiilor, activităților inovaționale etc.
12. Extinderea instruirii studenților în limbi străine (engleză, franceză, germană, rusă) pe specialitățile tradiționale, specifice și competitive, cum ar fi programele din domeniile TIC, tehnologia alimentării, arhitectura și design, etc.
13. Continuarea implementării standardelor de calitate în procesul de învățământ.
14. Modernizarea continuă a programelor de studii superioare la licență și masterat, cu adaptarea la cerințele și realitățile de pe piața muncii.
15. Revizuirea conceptului privind organizarea stagiori de practică.
16. Asigurarea procesului de studii cu cadre științifico-didactice profesioniste.
17. Finanțarea participării cadrelor didactice titulare cel puțin o dată pe an la o mobilitate academică peste hotare.
18. Elaborarea și implementarea instrumentelor transparente de stimulare a performanței academice.
19. Consolidarea procesului privind digitalizarea cursurilor universitare din cadrul tuturor facultăților UTM.
20. Diversificarea surselor de finanțare a cadrelor didactice și științifice din extrabuget, inclusiv a formelor de suplimentare salarială individuală pentru performanțe.
21. Promovarea și extinderea formelor de evidențiere și gradare a elitei studențești bazate pe criterii de performanță la studii și participări în activități extracurriculare.
22. Extinderea mobilității studenților din cadrul programelor de studii cu termen redus în universități străine, în baza acordurilor de cooperare interuniversitară.

III. Cercetare și inovare, transfer tehnologic

Un element de bază în procesul de formare profesională a inginerilor îl constituie cercetarea științifică, activitatea inovațională și dezvoltarea tehnologică. Activitățile privind domeniul de cercetare și inovare la UTM trebuie sincronizate cu reglementările stipulate în următoarele acte:

- CODUL CU PRIVIRE LA ȘTIINȚĂ ȘI INOVARE AL REPUBLICII MOLDOVA (Adoptat de Parlament, Nr. 259-XV din 15-07-2004; modificat prin LP271 din 23.11.18, MO441-447/30.11.18 art.717; în vigoare din 01.12.18);
- Programul național în domeniile cercetării și inovării pentru anii 2020-2023 și Planul de acțiuni privind implementarea acestuia (HG Nr. 381 din 01-08-2019),

precum și în alte acte legislative naționale și instituționale, subordonate legii.

Conform actelor normative în vigoare, în anul 2019 cercetările la UTM au fost realizate în corespondere cu 3 direcții strategice de cercetare din cele 4, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr.150 din 14.06.2013:

- Materiale, tehnologii și produse inovative;
- Eficiență energetică și valorificarea surselor regenerabile de energie;
- Biotehnologie.

Consider că este necesar de a propune extinderea direcțiilor strategice de cercetare cu direcția Arhitectura și securitatea construcțiilor civile și industriale, datorită aflării teritoriului Republicii Moldova în zona cu riscuri seismice.

Rezultatele cercetărilor au fost pe larg diseminate la conferințe științifice naționale și internaționale și de asemenea publicate în reviste științifice. Numărul de articole publicate în reviste cu Impact Factor, precum și indexate în Web of Science și SCOPUS sunt prezentate în Fig.5:

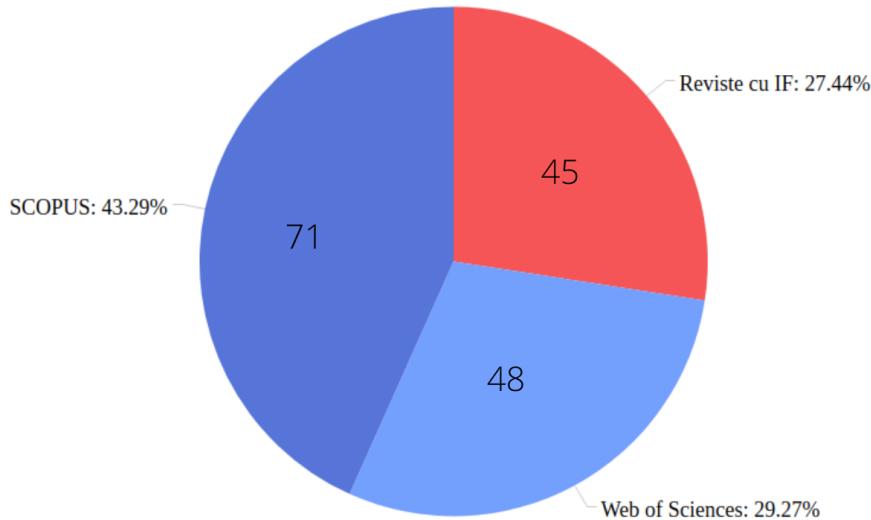

Fig. 5. Numărul de articole publicate cu IF și indexate în SCOPUS și Web of Sciences

Cercetarea și inovarea reprezintă unul dintre cele mai importante domenii privind pregătirea și dezvoltarea potențialului științific, implementarea rezultatelor inovative în toate ramurile economiei naționale, precum și dezvoltarea UTM pe plan național și internațional.

Pentru a dezvolta în continuare acest domeniu, pentru perioada de 5 ani a mandatului de rector propun următoarele obiective:

1. Elaborarea și înaintarea către Autoritățile Publice în domeniile cercetării și inovării a unui set de propunerii privind modificarea actelor normative ce vizează cercetarea științifică și studiile superioare de doctorat, în special:
 - modificarea politicii financiare în domeniul cercetării și inovării;
 - organizarea și desfășurarea doctoratului profesional la specialitățile științifice ce țin de design (industrial, vestimentar, de interior) și arhitectură;
 - modificarea conceptului de acordare a granturilor doctorale;
 - majorarea bursei doctoranzilor.
2. Adaptarea cercetărilor științifice la necesitățile economiei naționale.
3. Integrarea rezultatelor cercetărilor științifice în activitățile de inovare din toate sferele vieții economice, sociale, culturale, s.a. din Republica Moldova.

4. Stimularea organizării conferințelor internaționale tehnico-științifice pe domenii, cu invitarea specialiștilor din ramurile corespunzătoare ale economiei naționale, ca remediu important în transferul tehnologic.
5. Pregătirea cadrelor științifice capabile să elaboreze și să disemineze în Economia Națională produse și materiale noi competitive, tehnologii scientifictointensive cu grad înalt inovațional și să asigure eficient transferul tehnologic în ramurile Economiei Naționale.
6. Sustinerea (materială și promovarea în carieră) participării potențialului științific în proiecte științifice naționale și internaționale.
7. Elaborarea și implementarea mecanismelor de stimulare financiară (inclusiv salarială diferențiată) a cercetătorilor științifici cu rezultate recunoscute internațional.
8. Elaborarea și implementarea diferitor mecanisme privind stimularea financiară și valorificarea maximă a potențialului științific, inclusiv prin modificarea coraportului șarjei didactice și activităților științifice în funcție de rezultatele cercetării (cu păstrarea salariului de bază).
9. Implicarea activă în cercetare a studenților de la ciclul I, licență, și ciclul II, masterat.
10. Majorarea numărului de publicații indexate în baze de date Web of Sciences și SCOPUS, precum și publicate în reviste cu Impact Factor.
11. Extinderea numărului de centre științifice.
12. Consolidarea măsurilor privind dezvoltarea continuă a potențialului științific prin masterat, doctorat și postdoctorat.
13. Evaluarea internă a Școlilor Doctorale conform prevederilor actelor normative în vigoare.
14. Revizuirea Programelor de studii de doctorat în cadrul Școlilor doctorale.
15. Înaintarea spre autorizare și acreditate a noi specialități științifice privind organizarea și desfășurarea studiilor de doctorat.
16. Stimularea majorării numărului de propuneri de proiecte înaintate la concurs din partea UTM în vederea obținerii granturilor doctorale.
17. Realizarea doctoratului în cotutelă.
18. Colaborarea cu MECC privind elaborarea și implementarea diferitor mecanisme referitor la stimularea conducerilor de doctorat.

IV. Formarea continuă

1. Diversificarea Programelor universitare de formare profesională continuă.
2. Extinderea parteneriatelor de formare continuă cu mediul de afaceri.
3. Consolidarea măsurilor privind implicarea tuturor departamentelor în procesul de formare continuă.
4. Consolidarea măsurilor privind susținerea cadrelor tinere în dezvoltarea competențelor psihopedagogice.
5. Susținerea solicitărilor individuale ale personalului privind formarea continuă.
6. Formarea continuă a cadrelor pe programe în corespondere cu schimbările evolutive din economia țării, tendințele de dezvoltare a cooperării cu mediul de afaceri și tendințele integrării economiei țării în procesele de globalizare economică în contextul regional, european și internațional.

V. Protecția socială a colaboratorilor și studenților

1. Susținerea financiară cel puțin o dată pe an a cadrelor titulare vizavi de problemele legate de starea de sănătate.
2. Elaborarea și implementarea unui pachet de măsuri privind odihnă anuală a personalului.
3. Crearea condițiilor optime mediului academic pentru desfășurarea activităților didactice și de cercetare.
4. Continuarea înbunătățirii condițiilor de studii și de cazare ale studenților.
5. Consolidarea serviciilor medicale acordate colaboratorilor și studenților prin Profilactoriul UTM.
6. Acordarea suportului necesar (inclusiv finanțier) personalului și studenților cu nevoi speciale.

VI. Relații internaționale

1. Susținerea extinderii relațiilor internaționale în domeniul educațional și de cercetare-inovare.
2. Identificarea și dezvoltarea de noi parteneriate strategice cu prestigioase universități și centre științifice din străinătate.
3. Elaborarea și implementarea mecanismului privind angajarea profesorilor străini cu renume pe plan internațional în activități didactice și științifice.

4. Majorarea numărului de mobilități pentru personalul științifico-didactic și studenți.
5. Participarea mai activă a potențialului științific în proiecte internaționale de cercetare și aplicative.
6. Dezvoltarea programelor de studii superioare la licență, masterat și doctorat în limbi de circulație internațională.
7. Majorarea numărului de studenți străini la toate ciclurile de studii superioare.
8. Alinierea la standardele internaționale ale Școlilor Doctorale.
9. Promovarea imaginii UTM pe plan internațional prin intermediul Tehnologilor Informaționale.

VII. Biblioteca UTM

1. Consolidarea măsurilor privind achiziția publicațiilor noi.
2. Asigurarea fondurilor privind majorarea numărului de abonamente la reviste și baze de date internaționale de prestigiu.
3. Continuarea dezvoltării tehnologiilor informaționale pentru extinderea accesului la serviciile bibliotecii.
4. Consolidarea fondului resurselor electronice a bibliotecii.
5. Organizarea și desfășurarea întâlnirilor periodice ale personalului bibliotecii cu departamentele din cadrul facultăților și Școlile Doctorale.

VIII. Educație fizică și sport

1. Susținerea în continuare a dezvoltării sportului universitar ca parte componentă a dezvoltării fizice armonioase și a modului de viață sănătos.
2. Elaborarea strategiei de dezvoltare a educației fizice și a sportului pentru următorii 5 ani.
3. Modificarea conceptului educației fizice a studenților prin trecerea la activități sportive pe interes și capacitate.
4. Identificarea de noi parteneri și încheierea acordurilor de colaborare.

IX. Patrimoniul și investițiile

1. Elaborarea măsurilor privind protejarea responsabilă al patrimoniului UTM.
2. Identificarea priorităților de investiții, construcții și reparații pentru următorii 5 ani.
3. Identificarea și atragerea investițiilor pentru modernizarea condițiilor de muncă și studii în cadrul tuturor facultăților UTM.
4. Identificarea investițiilor și construcția unui bloc modern funcțional destinat activității Scolilor Doctorale.
5. Consolidarea măsurilor privind dezvoltarea obiectelor strategice ce țin de activitățile sportive și de odihnă.
6. Consolidarea capacitaților privind activitatea editorială UTM.

Stimați Colegi,

Doar împreună putem realiza toate obiectivele propuse, pentru a fi în continuare o universitate de studii superioare inginerești vizibilă pe plan național, european și mondial.

Doar împreună putem face schimbările necesare pentru a deveni un mediu academic de excelență pe toate dimensiunile universitare.